

Λήγοντος προσεχῶς τοῦ Ζ' ἔτους τῆς «Ἑστίας», ὁ σοι τῶν κυρίων συνδρομητῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐξακολουθήσωσι λαμβάνοντες τὸ φύλλον καὶ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος, παρακαλοῦνται νὰ ἀποστείλωσιν ἐγκαιρῶς τὴν ἐτησίαν αὐτῶν συνδρομὴν, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

Εἰς τοὺς ἀνανεοῦντας τὴν συνδρομὴν αὐτῶν, ὡς καὶ εἰς τοὺς νῦν τὸ πρῶτον ἐγγραφομένους συνδρομητὰς παρέχονται ἐκ τοῦ γραφείου τῆς «Ἑστίας» τὰ κατωτέρω συγγράμματα εἰς τιμὰς ἐκτάκτως ἡλαττωμένας ἐξαιρετικῶς χάριν αὐτῶν :

- * Ἐπαμ. Δεληγεώργη **Λόγοι πολιτικοί.** (Μετὰ φωτογραφίας καὶ πανομοιότυπου τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρός) Ἀρχικὴ αὐτῶν τιμὴ φράγκα 5' ἀντὶ μόνον Φρ. 1.—
- * Ἀριστ. Βαλαωρίτου **Ποιήματα** εἰς τόμους 2.—Μνημόσυνα.—Κυρὰ Φροσύνη (Ἀρχικὴ τιμὴ φρ. 6) » 2.50
- ** Τοῦ αὐτοῦ: Ἀθανάσης Διάκος.—Ἀστραπόγιαννος. (Ἀρχικὴ τιμ. φρ. 4) » 2.—
- ** Π. Λάμπρου : **Ἀνέκδοτα νομίσματα τῶν κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας δυναστῶν τῆς Ἑλλάδος.** (Ἀρχικὴ τιμὴ Φρ. 6). » 3.—
- ** Τοῦ αὐτοῦ : **Ἀνέκδοτα νομίσματα τοῦ μεσαιωνικοῦ βασιλείου τῆς Κύπρου.** (φρ. 6) » 3.—
- ** Ἀλεξ. Βλαστοῦ : **Χιακὰ,** ἤτοι ἱστορία τῆς νήσου Χίου (Ἀρ. τ. φρ. 8) » 2.—
- ** Ἰωάν. Ρωμανοῦ : **Γρατιανὸς Ζώρξης** ἀθέντης Λευκάδος. (Ἀρχικὴ τιμὴ φρ. 5) » 2.—
- * Ἐμμανουὴλ Ξάνθου : **Ἀπομνημονεύματα περὶ τῆς Φιλικῆς ἑταιρείας** (Ἀρχικὴ τιμὴ δρ. 5). » 1.—
- * Γεωργίου Σχολαρίου, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως : **Κατὰ τῶν Πλήθωνος ἀποριῶν ἐπ' Ἀριστοτέλει.** (Ἀρχικὴ τιμὴ φρ. 8) » 1.—
- * Πλαρ. Σκίττερ : **Σκληραγωγίαι ἐν Ἐκρήτῃ** κατὰ τὸ 1867. (Ἀρχικὴ τιμὴ φρ. 3) » 1.—
- Φερδινάνδου Γρηγοροβίου : **Ἀθηναῖς** (Ἀρχικὴ τιμὴ φρ. 2). » 50

Τὰ συγγράμματα ταῦτα παραδίδονται ἐν τῷ γραφείῳ τῆς «Ἑστίας», οἱ δὲ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἢ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐπιθυμοῦντες νὰ λάβωσιν αὐτὰ ὀφείλουσι μετὰ τοῦ τιμήματος αὐτῶν νὰ συναποστείλωσι καὶ τὰ ἐξόδα τῆς ἀποστολῆς ἐκάστου τόμου, λεπτὰ 50 μὲν διὰ τὰ φέροντα ἐπὶ τοῦ τίτλου ἕνα ἀστερίσκον, 40 διὰ τὰ φέροντα δύο ἀστερίσκους καὶ 20 διὰ τὰ λοιπὰ.

Διαγωνισμὸς πρὸς σύνταξιν διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως προκηρύττει διὰ τῆς ἀπὸ 23 Νοεμβρίου ἐγκυκλίου αὐτοῦ, δημοσιευθείσης ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 174 φύλλῳ τῆς « Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως », διαγωνισμὸν πρὸς σύνταξιν τῶν ἑξῆς διδακτικῶν βιβλίων :

Α' Διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἀρρένων καὶ θηλέων :
 1) Κατήχησις, 2) Ἀλφαριθμητικὸν καὶ Ἀναγνωσματάριον, 3) Ἀναγνωσματάριον ἀνώτερον, 4) Ὁμ. ἕτερον, 5) Ὁμ. ἕτερον, 6) Συλλογὴ ἀριθμ. προβλημάτων, 7) Συλλογὴ ἀσμάτων.

Β' Εἰδικὰ βιβλία διὰ τὰ διδασκαλεῖα :
 8) Ἱερὰ ἱστορία, 9) Συλλογὴ ἔργων πεζῶν καὶ ἐμμέτρων τῆς νεωτέρας ἑλλ. φιλολογίας, 10) Ἐκλογὴ παιδαγωγικῶν ἀναγνωσμάτων, 11) Παιδαγωγικὴ καὶ διδακτικὴ, 12) Ἱστορία τῆς παιδαγωγίας, 13) Πρακτικὸς ὁδηγὸς τῶν δημοδιδασκάλων, 14) Ἐγχειρίδιον ὀρεινῆς, 15) Ἐγχειρίδιον γυμναστικῆς ἀνοργάνου, 16) Συλλογὴ παιδαγωγικῶν ἀσμάτων.

Γ' Διὰ τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα :
 17) Ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, 18) Ἱστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης, 19) Κατήχησις, 20) Ἐκλογὴ ἐκ τῶν τοῦ Προδότη ἐξητησιασμένη, 21) Γραμματικὴ τῆς ἄττικῆς διαλέκτου, 22) Ἀττικινὸν ἀναγνωσματάριον, 23) Ἀττικὴ γραμματικὴ ἐπιτομὸς, 24) Ἱστορία τοῦ Ἑλλ. ἔθνους μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, 25) Ἱστορία τοῦ Ἑλλ. ἔθνους ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου μέχρι τῆς ἰδρύσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, 26) Γεωγραφία φυσικὴ καὶ πολιτικὴ, 27) Ἐγχειρίδιον φυσιογνωσίας, 28) Ἀριθμητικὴ, 29) Στοιχειώδης γεωμετρία, 30) Γαλλικὸν ἀλφαριθμητικὸν καὶ ἀναγνωσματάριον, 31) Στοιχειώδης γαλλ. γραμματικὴ.

Δ' Διὰ τὰ γυμνάσια :
 32) Λειτουργικὴ ἐπιτομὸς, 33) Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία, 34) Χριστιανικὴ ἠθικὴ, 35) Συντακτικὸν, 36) Στοιχειώδης μετρικὴ 37) Ἀττικὴ γραμματικὴ ἑκτενεστέρα τῆς ὑπ' ἀρ. 23, 38) Ἀττικινὸν συντακτικὸν σύντομον, 39) Ἀρχαία Ἑλ. ἱστορία, 40) Ῥωμαϊκὴ καὶ Βυζαντιανὴ ἱστορία μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Φράγκων, 41) Βυζαντιανὴ ἱστορία μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων, 42) Ἱστορία τοῦ Ἑλλ. ἔθνους ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς, 43) Γεωγραφία εἰς δύο τεύχη, 44) Ζωολογία, 45) Βοτανικὴ καὶ Γεωλογία, 46) Φυσικὴ, 47) Ἐγχειρίδιον στοιχειώδους Χημείας, 48) Κοσμογραφία στοιχειώδης, 49) Θεωρητικὴ ἀριθμητικὴ, 50) Ἀλγεβρα, 51) Γεωμετρία, 52) Στοιχειώδης ἐμπειρικὴ τριγωνομετρία, 53) Ψυχολογία καθαρῆς ἐμπειρικῆς, 54) Στοιχεῖα λογικῆς, 55) Γαλλικὴ γραμματικὴ ἑκτενεστέρα.

Ε' Διὰ τὰ παρθεναγωγεῖα :
 56) Ἱστορία τοῦ Ἑλλ. ἔθνους ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς, 57) Ὁμοίαι ἱστορία ἀλλ' ἑκτενεστέρα, 58) Ἐγχειρίδιον φυσικῆς καὶ ἱστορίας, 59) Ἐγχειρίδιον φυσικῆς καὶ χημείας, 60) Ἐγχειρίδιον γυναικείων ἐργασιῶν.

Χάριν τῶν ἐνδιαφερομένων σημειοῦμεν ὅτι ὅριον παραδόσεως τῶν ἐντύπων ἢ χειρογράφων ὁρίζεται μέχρι τῆς 23 Νοεμβρίου 1883 συμπεριλαμβανομένης, παραδίδονται δὲ ταῦτα πρὸς τὸν γεν. γραμματεῖα τοῦ ὑπουργείου ἢ τοὺς ἀναπληροῦντας αὐτὸν τιμητάρους.

Ἀναγράφωμεν δ' ἐκ τῆς ἐγκυκλίου τὸ διασαφηνικὸν μέρος καὶ τὸν ὄντως ὄρατον ἐπιλογον :

«Γενικοὶ ὅροι περὶ τῆς συντάξεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἔστωσαν οἱ ἑξῆς. Ἀνάγκη ὡς βίασις τῆς ἐργασίας, νὰ τεθῇ οὐ μόνον ἡ ἀκριβὴς ἐξέτασις τῶν θεμάτων, ἀτινα οὐκ πραγματεύεται ἐκάστη συγγραφή, ἀλλὰ καὶ βαθεῖα μελέτῃ τῆς ψυχῆς τοῦ παιδός, εἰς οὗ τὰς χεῖρας οὐκ παραδοθῆ τὸ βιβλίον, οὕτως ὥστε ἢ τε ἐλλειπέτα ἢ λαθρῶς δι' ἕκαστον βιβλίον καὶ ὁ τρόπος τῆς πραγματείας αὐτῆς νὰ εἴνε κατὰ λόγον τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τῶν μαθητῶν. Ἀνάγκη πᾶσα οἱ μὲν συγγραφεῖς τῶν διὰ τὰ ἱερὰ μαθήματα ὑποβληθῶν

σομένων εἰς τὸν διαγωνισμὸν βιβλίων νὰ ἐγκύψωσιν εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ θέματος, τίνα τῶν ἱστορημάτων τούτων καὶ δογμάτων εἶνε τὰ εὐληπτότερα εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ τίνα τὰ δυνάμενα μάλιστα νὰ διαμορφώσωσι τὴν ψυχὴν τοῦ παιδὸς καὶ τίς ὁ παιδαγωγικώτερος τρόπος τῆς τῶν ἐκλεχθέντων θεμάτων ἐκθέσεως. Οἱ τὰ βιβλία διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν κλασικῶν γλωσσῶν μέλλοντες νὰ συγγράψωσιν, ἀνάγκη νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν ἀκριβῆ μελέτην τῶν τελευταίων πορισμάτων τῆς φιλολογικῆς ἐπιστήμης καὶ νὰ συνδυάσωσι ταῦτα πρὸς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ψυχῆς τῶν μαθητῶν. Παρὰ τῶν μελλόντων νὰ υποβάλωσιν εἰς κρίσιν βιβλία διδασκτικὰ διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἱστορίας ζητοῦμεν παραστάσεις τοῦ ἱστορικοῦ βίου τῶν ἐθνῶν ἀφορμομένους ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, ἧτις ὀφείλει ν' ἀποτελῆ τὸν κυριώτερον πυρῆνα καὶ τὸ πάντοτε ὄρατόν κέντρον. Αἱ δὲ ἱστορικαὶ αὐταὶ εἰκόνες δεόν νὰ εἶνε ἀκριβεῖς ἅμα καὶ ζωηραὶ, ὥστε οὐ μόνον νὰ διδάξωσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ θερμάνωσιν ὑψώσωσι καὶ φρονηματίσωσι τοὺς τῶν σχολείων μαθητὰς. Ἐν τοῖς φιλοσοφικοῖς βιβλίοις ἐπιζητητέα ἡ σαφής καὶ συντομία καὶ ἡ διὰ παραδειγμάτων ἐξειδίκευσις τῆς διδασκαλίας καὶ ὕλης, οὕτως ὥστε τὰ φιλοσοφικὰ διδάγματα νὰ μὴ μεταδίδωνται ὡς δυσνόητα δόγματα ἢ ξηροὶ τύποι εἰς τοὺς διδασκόμενους. Ἀφ' ἑτέρου δ' ἐν τοῖς διδασκτικοῖς βιβλίοις τῶν μαθηματικῶν πρέπει νὰ ἐπικρατῆ κατὰ τὸ δυνατόν ἡ γενετικὴ μέθοδος τῆς δογματικῆς, ἐν δὲ τοῖς φυσιογνωστικοῖς βιβλίοις δεόν τὸ σύστημα νὰ ὑποχωρῆ πρὸ τῆς περιγραφῆς διὰ τὰ κατώτερα σχολεῖα, διὰ δὲ τὰ ἀνώτερα ἢ ἐκθεσις ὀφείλει νὰ εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὰς πνευματικὰς δυνάμεις τῶν μαθητῶν. Τὰ διὰ τὰ διδασκαλεῖα προωρισμένα παιδαγωγικὰ βιβλία ὀφείλουσι νὰ στοχάζωνται τοῦ ὑψηλοῦ σκοποῦ τῆς μορφώσεως εὐπαιδεύτων, πρακτικῶν, ἠθικῶν διδασκάλων. Μεγίστη δὲ πρέπει νὰ καταβληθῆ προσοχὴ περὶ τὴν σύνταξιν τῶν διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἀναγνωστικῶν βιβλίων, ἅτινα ὀφείλουσι νὰ εἶνε οὐχὶ συρραφῆ ἀπλῶς, τυχαίως κεφαλαίων, ἀλλ' ἀπαύχασμα βαθεῖας μελέτης τῆς φύσεως καὶ ψυχῆς τοῦ παιδός.

Συνελόντι δ' εἰπεῖν θέλομεν νὰ ἐννοηθῆ, ὅτι ἐκεῖνοι μόνον ἔσονται τὸν ἀλλοῦ, ὅσοι ἐνεπλήσθησαν ἀν μὴ μανικῶς τινος ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τῶν παίδων, ἀλλὰ καὶ ἀγάπης πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐλέους, καὶ ὅτι ἡ στιγμή καθ' ἣν θὰ λάβωσι τὸν κάλαμον ἀνὰ χεῖρας, ἵνα μεταπλάσωσιν εἰς βιβλίον διδασκτικὸν τὸν ἐν τῷ ἄραρον πρὸ αὐτῶν χάρτην, ὀφείλει νὰ εἶνε στιγμή ἐνθόου δημιουργίας, καθόσον ἐκ τῶν βιβλίων ἅτινα θὰ δοθῶσιν εἰς χεῖρας τῆς ἀπαλῆς νεότητος ἐξήρηται κατὰ μέγιστον μέρος ἡ μόρφωσις ἀνεπτυγμένη, εὐχειραγωγῆτων, φιλονόμων πολιτῶν».

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἐπιστήμη, Καλλιτεχνία.

Τὴν παρελθοῦσαν τρίτην ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς πέντηκοστῆς ἐπετείου τοῦ πολιτικοῦ βίου τοῦ Γλαδστωνος ἢ Σόκλητος τοῦ Ἑθν. Πανεπιστημίου συνελθοῦσα εἰς συνεδρίαν ἐψηφίσαντο πρότασιν τοῦ πρυτάνεως περὶ ἀνεγέρσεως ἀνδριάντος τοῦ περιφανοῦς πολιτικοῦ διὰ πανελληνίων εἰσοφορῶν, προσφέροντος αὐτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τρισεχιάς δραχμὰς πρὸς τὸν σκοπὸν τούτων. Τὴν δ' ἐσπέραν τῆς τετάρτης μέγα ἐγένετο συλλαλητήριον ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ Ἀθηνῶν, ἐν ᾧ τὸν πανηγυρικὸν τοῦ Γλαδστωνος ἐξεφώνησεν ὁ καθηγητῆς κ. Ν. Δαμαλάς.

— Καὶ ἑτέρα εἰκὼν ἀνιρτήθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, ἡ τοῦ κόμητος Γουλφόρδ. Ἡ εἰκὼν αὕτη, ὡς καὶ πᾶσα αἰ τῆς καλῆς ταύτης συλλογῆς ἐγράφη ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ καλλιτέχνου κ. Προσαλέντη.

— Συνέστησαν διὰ Β. Διατάγματος ἑλληνικὰ σχολεῖα μίαν ἔχοντα ἐπὶ τοῦ παρόντος τάξιν ἐν Γερακίῳ Γερουσιῶν, ἐν Βρουλιᾷ Σελασίας καὶ ἐν Λεύκῃ τῆς Στυμφαλίας· συνεπληρώθησαν δὲ τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα Δερβητσλεπίου καὶ Λεχαινῶν. Δημοτ. σχολεῖον συνέστη ἐν Ἀθαῖα τῆς Θουρίας. Ἐνεκρίθη προσέτι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἡ σύστασις δημοτ. σχολείων ἐν Λεωνίοις καὶ Πινაკαταῖς τοῦ Βόλου, δαπάνη τοῦ δημοσίου ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ὁμοίως δ' ἐν τῷ χωρίῳ Κατζίμπελη τῆς Ἐράνης καὶ Κακολεῖρι τῶν Κοτυλαίων. Θηλέων δημοτ. σχολεῖα συνιστῶνται ἐν Πορταριά καὶ Κισσῷ τοῦ Βόλου.

— Τὴν ἐβδομάδα ταύτην ἐκδίδεται νέον ἔργον τοῦ κ. Γεωργίου Δροσίνη, αἱ **ΑΓΡΟΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ**, ὧν πλοῦσια δείγματα ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐστία» κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος. Ἦδη ἐν τῇ πλήρει ἐκδόσει περιλαμβάνονται καὶ ταῦτα ἐπεξεργασμένα καὶ ἑτεραί τοῦ ἀγροτικοῦ βίου ἐντυπώσεις ἐν πεζῷ καὶ ἐμμέτρῳ λόγῳ. Τὸ βιβλίον συμπληροῦν, οὕτως εἰπεῖν, καὶ συγκεντροῦν τὰ ἐν τῇ «Ἐστία» τμηματικῶς δημοσιευθέντα, παρέχεται ἀκριβῶς διὰ τοῦτο τοῖς συνδρομηταῖς ἡμῶν οὐ μόνον ἐλευθέρον ταχυδρομικῶν τελῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τιμὴν κατωτέραν τῆς ὁρισθείσης ἀξίας αὐτοῦ, ἧτοι ἀντὶ δραχμῶν νέων 2.

BIBLIA

2651. Ἐστία. Ἐκδίδεται κατὰ κυριακὴν. Ἔτος Ζ'. Τόμος ΙΔ', 5 Δεκεμβρίου 1882. Ἀριθ. 362 (310) Λεπτὰ 25. Ἀθήνησι, γραφεῖον τῆς «Ἐστίας», ὁδὸς Ἀγχιέμου, ἀρ. 9. 4^ο, σελ. 16. Π ε ρ ι ε χ ὄ μ ε ν α : — Ἐρνάνης, δράμα Βίκτωρος Οὐγκώ, ἀπόσπασμα ἐκ τῆς ἐμμέτρου μεταφράσεως Γεωργίου Παράσχου. — Ὁ Ἅγιος Νικόλαος ὑπὸ Νικόλαου Πολίτου. — Ἡ Μούσα τοῦ χωρίου, διήγημα Ἰουλίου Σανδῶ. — Ἄνειον πνεῦμα. — Ἀλλ' ἴθιαι.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1727.

Τὸ ἡμῖσ' μου ἄβηθ, τὸ ἑτερόν μου χῶραι
Τὸ σύνολον ὀσάροι.

1728.

[Τῷ πρώτῳ λύτῃ δωρεθῆσεται ὡραία φωτογραφία].

Ἐχω πατέρα ἔξανθον καὶ μητέρα γαλανήν· ἀν μὲ ζητήσης, ὅα μ'εὔρης ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρός μου.

1729.

[Θα δημοσιευθῶσι τὰ μᾶλλον ἐπιτυχῆ τετράστιχα].

Ἦθελα νᾶχα χρήματα ὀσάχ' ἢ νύχτα ἀστέρια

Γιατὶ ἀπ' τὴν καθεμὴ δουλεῖα

Ζητεῖται νὰ συμπληρωθῶσιν οἱ ἑλλείποντες στίχοι τοῦ τετραστίχου.

ΔΥΣΕΙΣ

1723.

Ἡ φιλοφροσύνη εἶνε νόμισμα, ὅπερ οὐδὲν στοιχίζει εἰς τὸν δίδοντα ἀλλ' εὐχαριστεῖ πολὺ τὸν λαμβάνοντα.

1724.

Πόλις — Πύλος.

1725.

Ἐ γ ὦ — ἀ ν τ ῖ — τ ρ ῖ ς — ὀ.

1726.

Π
Κ Α Ν
Μ Ε Ρ Ο Σ
Κ Ε Ρ Α Μ Ι Σ
Π Α Ρ Α Σ Ι Τ Ο Σ
Ν Ο Μ Ι Μ Ο Σ
Σ Ι Τ Ο Σ
Σ Ο Σ
Σ